

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.350/2017/10/I.

A Győri Ítéltábla a Szecskai Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a fellebbezési eljárás során a Lovászi-Tóth Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen villamos energia díj megfizetés iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2017. szeptember 28. napján kelt G.40.047/2016/21. szám alatti ítéletével szemben az alperes által 23., Gf.9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.175.000.(Hárommillió - egyszázhetvenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

2014. augusztus 18-án az energiakereskedő felperes és az ipari gyártó cég, felhasználó alperes között „teljes ellátásról szóló” villamos energia adásvételi szerződés jött létre a 2015. január 1. napjától a 2015. december 31. napjáig terjedő felhasználási időszakban nyújtandó villamos energia mennyiség leszállítására. A szerződés a felperes által szolgáltatandó villamos energia mennyiséget 71.377,465 MWh-ban határozta meg. (2.1. pont) A szerződés 5.2. pontja szerint a felperes kereskedő a villamos energia fogyasztásra vonatkozó számlákat minden esetben a tárgyhónapot (elszámolási időszakot) követő hónap 15. munkanapjáig bezárólag postázza a felhasználó részére. A 8.2. pontban úgy rendelkeztek, hogy a szerződés csak mindkét fél által aláírt írásbeli okirattal módosítható. A szerződés 1. számú mellékletében a szerződéses egységárat 53,8 euró/MWh + „MAVIR pénzeszközök” + energiaadó + áfa összegben állapították meg. (1.2.1. pont)] Úgy rendelkeztek (1.4.1. pont), hogy a szerződött villamos energia mennyiség 63%-ában (45 MWh-ban) határozták meg azt a minimális villamos energia mennyiséget, melynek szerződéses időszak alatti átvételére az alperes felhasználó kötelezettséget vállal. A maximális villamos energia mennyiséget (amelynek szerződéses időszak alatti, a szerződésben meghatározott egységáron történő leszállítására a felperes kötelezettséget vállalt) a szerződött villamos energia mennyiség 103%-ában, 73.500 MWh-ban állapították meg. (1.4.2. pont) Kikötötték, hogy amennyiben az alperes fogyasztása a maximális villamos energia mennyiséget meghaladja, az afeletti részt túlfogyasztási felárral, a rendszerirányító kereskedelmi szabályzatában a felszabályozásra vonatkozó csúcsidei és csúcsidőn kívüli egységárral köteles az alperes megfizetni. Amennyiben ez az egységár alacsonyabb mint a szerződéses egységár 120%-a, abban az esetben a „túlvételezési energia” egységára a szerződéses egységár 120%-a.

Az alperes a 2015. évi termelésének jelentős növekedése miatt 2015. szeptember 14. napján túllépte a szerződött éves villamos energia mennyiséget. Ennek tényét az alperes 2015. november 30-án ismerte fel és kezdeményezte a felperesnél a villamos energia adásvételi szerződés módosítását. A

2015. december 1. napján kelt 2. számú szerződésmódosítással az alperes további 2.500 MWh villamos energia mennyiséget vásárolt a felperestől, így az eredeti szerződés 2.1. pontjában meghatározott szerződött villamos energia mennyiség 73.877,465 MWh-ra emelkedett. Az alperes a szerződött villamos energia mennyiségről a felperes által havonta kiállított számlák villamos energia díját megfizette. Elmaradt azonban a felperes által a tárgyévet követően kiállított túlfogyasztási felárszámlák kifizetése.

A felperes keresetében 1.132.070,98 euró, valamint annak a 2016. március 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelembe esés napján irányadó egy hónapos EURIBOR + 3%-ának megfelelő mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kifejtett álláspontja szerint az alperes már 2015. április végén észlelhette, hogy az egész éves szerződött mennyiség majd a felét elfogyasztotta, így tudhatta, hogy az éves szerződött mennyiség elfogyasztása felett felárat kell fizetnie. Az alperes az eredeti villamos energia adásvételi szerződés 1.6. pontja alapján kérhette további mennyiség szerződéses egységáron eladását, de ezt csak 2015. novemberében tette meg. A felperes a túlfogyasztási felárszámlákat jogszerűen állította ki, mivel azt nem az adásvételi szerződés 5.2. pontja szerint havonta kellett megtennie. Helyesen a szerződés 1. számú melléklete 1.4.2. pontja és az üzletszabályzata 1.8. pontja szerint a túlfogyasztási felárat a szerződés megszűnését követő végszámlában kellett kiszámlázni. A felperest a szerződés alapján nem terhelte kötelezettség, hogy folyamatosan tájékoztassa az alperest az elfogyasztott villamos energia mennyiségéről, arról az alperes a havonta kibocsátott számlák alapján pontosan értesült. Vitatta, hogy tisztességtelen lenne az elfogyasztott minimális és maximális villamos energia mennyiségre vonatkozó 40%-os tűrésmező szerződési megbontása. Rámutatott, hogy a 2014. augusztus 15. napján kelt ajánlatában minimális mennyiségként 80%-ot, maximálisként pedig 120%-ot határozott meg, ezt pedig az alperes ajánlattól eltérő nyilatkozatára módosította a szerződés szerinti 63%, 103% mennyiségre. A 2015. évben az alperes együttesen 102.908,59 MWh villamos energia mennyiséget fogyasztott, amely 29.389,8 MWh-val haladta meg a szerződött mennyiséget. A további 2.500 MWh vásárlása miatt a felperes 26.889,8 MWh felárt számlázott ki. A túlfogyasztás mennyiségét a 2015. szeptember, október, november és december havi számlák már tartalmazták és az alperes azok szerződés szerinti egységárát már megfizette. A felár kiszámlázására került csak sor a szerződés lejárta után. Vitatta, hogy hitegette volna az alperest, hogy nem kell felárat fizetnie abban az esetben, amennyiben a 2016. fogyasztási évre az alperes a felperessel szerződik. Valójában üzleti tárgyalásokat folytattak a felek, ahol felmerülhetett a túlfogyasztási felár elszámolása. Az alperes azonban más villamos energia kereskedőtől is kapott ajánlatot és végül nem a felperessel szerződött. Mivel a villamos energia adásvételi szerződés csak írásban módosítható, a felperes alkalmazottjának szóbeli tájékoztatása irreleváns.

Az alperes *ellenkérelmében* - a követelés jogalapját és összegét is vitatva - a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felek közötti szerződés 5. pontja számlázási feltételeit a felperes a pótdíjszámlák esetében nem tartotta be, és nem a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig postázta a túlfogyasztási felárszámlákat. A felperes ezzel a szerződésszegéssel az alperesnek jelentős többletkiadást okozott. Amennyiben az alperes a túlfogyasztás időszakában, 2015. októberétől értesül a többletfizetési kötelezettségéről, akkor további energiavásárlással kedvezőbben elégíti ki a fogyasztási igényét. A felperes ezért a alperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)1:4.§ (2) bekezdése szerint saját felróható magatartására előnyök szerzése érdekében nem hivatkozhat. Kifejtette, hogy a szerződés 1. számú melléklete minimális és maximális energiamennyiségre vonatkozó 1.4.1. pontja és 1.4.2. pontja *tisztességtelen kikötés*. A szerződésben meghatározott 63%, 103%-kal szemben az üzletági gyakorlat - a minimális mennyiséget 60%-ban, a maximális mennyiséget 140%-ban meghatározva - tág mozgásteret biztosít a határérték alatt és felett. Ezen túl a felperes *az erőfölényével visszaélve, tisztességtelen piaci magatartást* tanúsított,

amikor előzetesen írásban nem közölte a többlet energiavásárlás szükségességét. Vitatta a túlfogyasztási felár számlákon feltüntetett követelés jogcímét is. Végül kitért arra, hogy a felperes a 2016. fogyasztási évre vonatkozó szerződéskötési tárgyalások során szóban arról tájékoztatta, hogy a pótdíjat nem kell megfizetni, illetve a túlfogyasztás díja 1/3-át elengedi.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott *ítéletével* kötelezte az alperest 1.132.070,98 euró, valamint annak a 2016. március 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelembe esés napján irányadó egy hónapos EURIBOR + 3%-ának megfelelő mértékű késedelmi kamata és a felperes perköltsége megfizetésére. Határozata indokolásában a kereset elbírálásánál a törvényszék abból indult ki, hogy a szerződés 1. számú melléklete 1.4.2. pontja egyértelműen meghatározza az alperes által elfogyasztható villamos energia mennyiségét. Ez a mennyiség az alperes szerződési akaratának megfelelően került meghatározásra. Az alperes ugyanis - a korábbi évek tapasztalata alapján - a túlfogyasztást nem tartotta reális lehetőségnek, így arra törekedett, hogy a minimális villamos energia mennyiség a lehető legalacsonyabb legyen, a maximális mérték meghatározását pedig nem tartotta lényegesnek. Ezért az Ptk. 6:58.§-a alapján köteles a túlfogyasztási felár megfizetésére. Elvetette a bíróság az alperes azon védekezését, hogy a felperes az együttműködési kötelezettségét (Ptk.6:62.§ (1)-(2) bekezdés) megszegte volna. A kihallgatott tanúk vallomása alapján ugyanis megállapítható, hogy az alperes részére a fogyasztási adatok rendelkezésre álltak, így figyelemmel kísérhette volna az elfogyasztott villamos energia mennyiségét. Ezt a saját felróható magatartása miatt mulasztotta el, így arra a Ptk.6:62.§ (2) bekezdése alapján alappal nem hivatkozhat. A bíróság megítélése szerint az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felperes olyan kijelentést tett volna, hogy a túlfogyasztással felmerülő többletköltség megfizetésétől eltekint. A bizonyítatlanság tényét így a bíróság a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján az alperes terhére értékelte. Egyetértett a felperessel abban a bíróság, hogy a túlfogyasztási felár az 1. számú melléklet 1.4.2. pontja szerint a végszámla kiállításakor, a szerződéses időszak elteltét követően igényelheti a felperes.

Elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, míg másodlagosan annak megváltoztatása és a kereset elutasítása iránt az alperes terjesztett elő *fellebbezést*. Jogorvoslati kérelmében kifejtett álláspontja szerint a törvényszék az eljárása során az elsőfokú eljárás lényeges szabályait, a Pp.3.§ (3) bekezdését és a 221.§ (1) bekezdését megsértette. A bíróság az eljárása során a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján a bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítási teherről, a bizonyítás sikertelensége következményeiről érdemi tájékoztatást nem adott. Az alperes az elsőfokú eljárás során mindvégig állította, hogy a felperes olyan nyilatkozatot tett, hogy amennyiben a következő fogyasztási évre vele létesít szolgáltatási jogviszonyt, a túlfogyasztási felár követelésétől eltekint. A felperes azzal a magatartásával, hogy a túlfogyasztási felár elengedésének ígéretével hitegette az alperest, olyan helyzetet teremtett, hogy az alperes végül nem tudott a felperessel szerződni, mellyel összefüggésben az alperesnek kára keletkezett, a kára pedig a túlfogyasztási felárban testesült meg. Az elsőfokú bíróság a bizonyítatlanság következményét - a Pp.3.§ (3) bekezdése szerinti helyes tájékoztatás hiányában - értékelte az alperes terhére. Ez az értékelés ezen túl téves is, mivel az alperes okiratokkal és tanúkkal is igazolta, hogy a felperes részéről a túlfogyasztási felár elengedésére vonatkozó tájékoztatás elhangzott. A bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget, mert az figyelmen kívül hagyta azt a védekezést, amely a nem megfelelő időben kiállított túlfogyasztási felár számlákra vonatkozott. Részletezte, hogy a 2016. fogyasztási évre vonatkozó szerződéskötési tárgyalások során a felperes - az alperes kérése ellenére - a szerződéses ajánlatát nem küldte meg, viszont szóban arról tájékoztatta az alperest, hogy az előre rögzített maximális mennyiség feletti fogyasztásra nem kell figyelni. Ezt a közlést alátámasztotta az alperes alkalmazottai, ... és ... tanúk vallomása is. Ezzel a magatartásával a felperes az alperest „szerződéskötési kényszerhelyzetbe” hozta úgy, hogy más szolgáltatóval ne tudjon szerződni. Ez a felperesi szerződésszegés okozta, hogy az alperes a túlfogyasztás pótdíjazásában kárt szenvedett el.

Végül kitért arra is, hogy a felperes a 2016. január 11. és 2016. január 15. napja között kiállított túlfogyasztási felárszámlákkal megsértette a felek közötti szerződés 5. pontja számlázási feltételeit.

A másodfokú eljárás során az alperes a *fellebbezését kiegészítve* kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet teljességének követelményét is megsértette akkor, amikor elmulasztotta értékelni az alperes azon védekezését, hogy a szerződés 1. számú melléklete 1.4.1. és 1.4.2. pontjai *tisztességtelenek* és ekképpen érvénytelenek. Elmaradt az ítéletben annak vizsgálata és értékelése is, hogy az alperes a felperes magatartását *tisztességtelen piaci magatartásnak* minősítette. A tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) II. fejezetében foglalt rendelkezések megsértése miatti eljárás lefolytatása a bíróság hatáskörébe tartozik. (Tpv.86.§ (1) bekezdés, 88.§ (3) bekezdés, 88/A.§ (1) bekezdés) Az alperes ellenkérelme egy részéről való döntés elmaradása súlyos eljárási szabálysértésnek minősül, mely az ítélet hatályon kívül helyezésével jár, kivéve, ha a másodfokú bíróságnak lehetősége van a kérelem érdemi elbírálására. Az elsőfokú ítéletben kifejtettekkel szemben rámutatott, hogy az elsőfokú eljárás során vitatta a túlfogyasztási felárra vonatkozó felperesi számítások helyességét. Érdemi ellenkérelme a kereset összegének vitatására is kiterjedt. Utalt a 2016. november 16. napján kelt előkészítő irata azon megállapítására, hogy a felperesi túlfogyasztási számlák nem tartalmazzák, hogy milyen mértékű túlfogyasztás alapján és milyen egységár alkalmazása mellett kerültek kiállításra. Ezért az alperes az elsőfokú eljárás során vitatta a túlfogyasztás mértékét, az egységár nagyságát, így a követelés összegét. Az elsőfokú bíróság pedig az eljárása során elmulasztotta vizsgálni a felperes által igényelt összeg kiszámítási módját, megalapozottságát is. Ez pedig további súlyos eljárási szabálysértésnek minősül. Mindezekon túlmenően az elsőfokú bíróság a tényállást sem tárta fel kellőképpen. Megítélése szerint az alperesi alkalmazottak (... és ...), valamint a felperes alkalmazottja (...) tanúvallomásai között lényeges tények tekintetében ellentmondás állt fenn és a bíróság ennek ellenére elmulasztotta a tanúk ismételt szembesítését. A felperes a 2016. évre vonatkozó szerződéskötési tárgyalások során a túlfogyasztási felárat eltérő nagyságrendű összegekben jelölte meg, és többször arról tájékoztatta az alperest, hogy azt részben nem kell megfizetni. Ezzel az alperest abba a helyzetbe „szorította be”, hogy csak a felperessel szerződjön. A felperes magatartása sértette az együttműködési kötelezettséget, mellyel az alperesnek kárt okozott.

A felperes *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú eljárás során a keresetét a jogalap, az alperes által felhasznált villamos energia mennyiség és a felár összege tekintetében okiratokkal bizonyította. Az alperes a ténylegesen átvett villamos energia mennyiséget elismerte. Ebben a körben utalt az alperes alkalmazottja, ... azon vallomásra, hogy „a fogyasztási mennyiség, amit a felperes kiszámlázott, az rendben volt”. (14. tjk. 2. oldal) A felár összegét a szerződés 1. számú melléklete 1.4.2. pontja tartalmazta, amely legalább 20%-kal volt drágább, mint a szerződött mennyiség egységára. A felperes a keresetleveléhez csatolt F/10. szám alatti táblázattal és az F/20. szám alatti kivonattal bizonyította a felár mértékét. Alaptalannak tartotta, hogy az alperes a felárat úgy állítja be, mintha az a felperes szerződésszegésével okozott kár lenne. Valójában a felár a rekord méretű alperesi termelést kiszolgáló villamos energia alapárnál magasabb árat jelenti. Vitatta, hogy a gazdasági erőfölényével visszaélve tisztességtelen piaci magatartást tanúsított volna. Olyan, az alperes által hivatkozott iparági gyakorlat, hogy a maximális villamos energia mennyiség elérése előtt a szolgáltató írásban jelzi a felhasználó felé ennek tényét, nincs. Másfelől pedig az alperes elismerte, hogy a fogyasztási adatokkal maga is rendelkezett és azokat soha nem vitatta. Vitatta azt is, hogy tisztességtelen és érvénytelen lenne a szerződés 1.4.1. és 1.4.2. pontja, a maximális mennyiség feletti tűrészmező 103%-ban megállapítása. Ismét utalt arra, hogy ezt a tűrészmezőt a felperes ajánlatával szemben maga az alperes kérte a szerződésbe foglalni. Kiemelten hivatkozott ... tanú vallomása (14. tjk.) azon részére, amely szerint az adott évben „valahogy elkerülte a

figyelmünket, hogy a termelésnövekedés miatt több elektromos energiát fogunk fogyasztani". Az alperesi tanúk vallomásából tehát az következett, hogy az alperes a villamos energia mérés adataival folyamatosan rendelkezett, de a „tolerancia-sávot” mégsem figyelte. Vitatta azt is, hogy az alperest azzal „hitegette” volna, hogy az előre rögzített maximális mennyiség feletti fogyasztásra az alperesnek nem kell figyelnie. Elemezte ..., ... és ... tanúk vallomásait, melyek nem támasztották alá ezt az alperesi állítást. Kiemelte ... vallomása azon részét, amely szerint (14. tjk. 7. oldal) ... „nem azt mondta, hogy nem kell foglalkozni a túlfogyasztással, hanem azt, hogyha a következő évre velük szerződünk, akkor ez orvosolva lesz”. Vitatta, hogy a tájékoztatási kötelezettség (Pp.3.§ (3) bekezdés) elmulasztása miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének lenne helye. Hivatkozott az 1/2009. PK vélemény 3. pontjára, amely szerint a bíróságnak a tájékoztatását különösen akkor kell a fél részére megadnia, ha az nincs kellőképpen tisztában a bizonyítási kötelezettsége tartalmával. Kiemelte az elsőfokú bíróság 2016. november 3. napján megtartott tárgyaláson adott tájékoztatását, amely megfelelt az említett követelménynek és figyelmeztette az alperest, hogy a védekezése keretében a saját maga által megjelölt tények bizonyítása őt terheli. Az alperes az elsőfokú eljárás során előterjesztett védekezésében a határozott jogállításokat „kínosan kerülte”. Az ebből eredő kockázatokat pedig az alperes maga köteles viselni. Vitatta, hogy az elsőfokú ítélet indokolása hiányos lenne az alperes számlázás szerződésszegő voltára hivatkozása körében. Az ítélet helyesen tartalmazta, hogy a túlfogyasztási felárat a szerződés szerint a felperes a végszámlában követelheti. Vitatta azt is, hogy a felperes az alperest hitegette volna a 2016. fogyasztási évre vonatkozó szerződéskötésnél. Kiemelte, hogy az alperes napi gyakorisággal figyelemmel kísérhette a fogyasztás alakulását és a szerződés alapján tudhatott arról is, hogy annak lejártá után legalább az egységárat 20%-kal meghaladó felárfizetési kötelezettsége lesz, mely magasabb is lehetett attól függően, hogy milyen módon alakul a MAVIR-egységár. ... tanúvallomásából az is kiderült, hogy a felperes nem arról adott tájékoztatást, hogy elengedné a túlfogyasztási felárat a 2016. évre vonatkozó szerződéskötésnél, hanem csupán arról, hogy a túlfogyasztás esetlegesen „orvosolva lesz”. Az alperes által csatolt elektronikus levelezés is ezt támasztotta alá, így a 2015. december 8. napján kelt e-mailben a felperes arról tájékoztatta az alperest, hogy a túlfogyasztás 1/3-át engedheti el.

A törvényszék a helyesen megállapított tényállásból helyes jogkövetkeztetésre jutva kötelezte az alperest a villamosenergia túlfogyasztási felár megfizetésére.

Ezért a fellebbezés nem alapos.

A fellebbezésben kifejtettekkel szemben az elsőfokú eljárás során a törvényszék az ügy érdemi elbírálására kihatóan nem sértette meg az elsőfokú eljárás lényeges szabályait, így nem volt helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

Az alperes jogorvoslati kérelmében előadottakkal szemben a törvényszék nem mulasztotta el a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján a felek bizonyítandó tényekre, a bizonyítási kötelezettségre és a bizonyítás sikertelensége következményeire vonatkozó tájékoztatását. A per korai szakaszában (5. tjk. 4. oldal) a bíróság az alperest is kellőképpen tájékoztatta arról, hogy őt terheli a védekezése alapjául szolgáló tényekre vonatkozó bizonyítás kötelezettsége. Ugyan a bíróság ezt a tájékoztatást utóbb - az alperes ellenkérelme részletes kifejtését (6. szám) követően - nem egyediesítette [az 1/2009. (VI.24.) PK vélemény 4. pontja], azonban - a felperes helyes ellenkérelmi hivatkozása szerint - a korábban megadott tájékoztatásból a jogi képviselővel eljáró alperes kellőképpen tisztában lehetett a bizonyítási kötelezettsége tartalmával. [1/2009. (VI.24.) PK vélemény 3. pontja]

A fellebbezésben az alperes arra ugyan helytállóan hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet indokolása (Pp.221.§ (1) bekezdés) nem tért ki az alperes azon védekezésére, amely szerint a felek közötti szerződés 1. számú melléklete 1.4.1. pontja és 1.4.2. pontja tisztességtelen; illetve a felperes a gazdasági erőfölényével visszaélve tisztességtelen piaci magatartást tanúsított, amikor előzetesen írásban nem közölte a többlet energiavásárlás szükségességét. Ez a hiányosság azonban amiatt nem adott alapot az elsőfokú eljárás részbeni megismétlésére, mivel a perben rendelkezésre álló adatokból az alperesi védekezés ezen részei akadály nélkül elbírálhatóak voltak.

Arra már a felperes hivatkozott helyesen a másodfokú eljárásban, hogy az alperes a védekezése említett (a szerződési kikötés tisztességtelenségére, illetve tisztességtelen piaci magatartás tanúsítására vonatkozó) részeiben „kerülte”, mellőzte a pontos jogállításokat. Ezért az ítéletábra a fellebbezési tárgyaláson megkísérelte az alperes védekezése ezen tételei további tisztázását. A másodfokú bíróság kérdéseire az alperesi képviselő úgy nyilatkozott, hogy a tisztességtelen kikötés semmisségére hivatkozik; illetve mind a semmisség, mind pedig a gazdasági erőfölénnyel visszaélés következménye a kereset elutasítása. (Gf.II. 10. tjk., 3. oldal)

Az alperes az ilyen módon kiegészített ellenkérelmében tehát a felek közötti villamosenergia adásvételi szerződés 1. számú melléklete minimális és maximális villamosenergia mennyiségre vonatkozó kikötése tisztességtelenségét és ezért semmisségét állította.

A Ptk.6:103.§ (3) bekezdése szerint a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés részévé váló tisztességtelen szerződési feltétel semmis. A Ptk.8:1.§ (1) bekezdés 3. pontja értelmező rendelkezése szerint fogyasztónak a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körén kívül eljáró természetes személy minősül.

A perbeli villamosenergia adásvételi szerződés azonban nem fogyasztó és vállalkozás között jött létre, az alperes fogyasztónak nem minősül. A nem fogyasztói szerződés esetében tehát a tisztességtelen szerződési feltétel semmissége nem merülhet fel, arra védekezőként semmisségi kifogás sem hozható fel. Kétségtelen, hogy a Ptk.6:102.§ (5) bekezdése szerint az általános szerződési feltételként a szerződés részévé vált tisztességtelen szerződési feltételt a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja. A jogi képviselővel eljáró alperes azonban megtámadási kifogást a kétfokú eljárás során nem terjesztett elő.

Egyébiránt az esetleges eredményes megtámadást az is kizárta, hogy az 1. számú melléklet 1.4. pontja kikötéseit a peradatokból kitűnően a felek egyedileg megtárgyalták, hiszen a felperes 80%-120% végpontokat tartalmazó tűrési határra vonatkozó ajánlatától eltérve az alperes nyilatkozatára kötötték ki 63%-ban, illetve 103%-ban a tűrési határ végpontjait. Nem hagyható figyelmen kívül a Ptk.6:102.§ (3) bekezdése sem az esetleges tisztességtelenség vizsgálata során. Ezen törvényhely szerint a tisztességtelen általános szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatóak a főszolgáltatást megállapító, vagy a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési feltételekre, ha azok világosak és érthetőek. Annak szerződési megállapítása, hogy a felhasználó alperes milyen maximális szerződési mennyiséget követően tartozik túlfogyasztási felár fizetésével, az ellenszolgáltatásra és az ellenszolgáltatás arányára vonatkozó kikötés. Így az alperes ezen okból sem élhetett eredményesen az érvénytelenségi kifogással.

Az alperes tisztességtelen piaci magatartásra hivatkozásában azzal érvelt, hogy a felperes a gazdasági erőfölényével visszaélve előzetesen írásban nem közölte a többlet energiavásárlás szükségességét. A felek közötti szerződés megkötésekor hatályos Tpv.21.§-a ugyan tiltja a

gazdasági erőfölénnyel visszaélést, azonban a tilalom egyes aletei (Tpv.21.§ a-j/ pont) megsértésének következményei levonására irányuló eljárás - a Tpv.86.§ (1) bekezdése szabálya szerint - nem a bíróság - , hanem a Gazdasági Versenyhivatal versenyfelügyeleti eljárási hatáskörébe tartozik. (Tpv.45.§)

A Tpv.88/A.§ (1) bekezdése ugyan a Gazdasági Versenyhivatal 45.§-ban megállapított, a 70.§ (1) bekezdése alapján a közérdek érvényesítésére irányuló hatáskörétől függetlenül nem zárja ki a Tpv. III-V. fejezetében foglalt rendelkezések megsértésére alapított, a 11.§ (3) bekezdésében és 93.§-ában említett polgári jogi igények közvetlen bíróság előtti érvényesítését. Az alperes azonban a kétfokú eljárásban a felperes gazdasági erőfölényére, tisztességtelen piaci magatartására hivatkozással (a Tpv.11.§ (3) bekezdése és 93.§-a által lehetővé tett) polgári jogi jogkövetkezmények alkalmazását ellenkövetelés, kifogás előterjesztésével (Pp.139.§) nem kérte. Nem hagyható az sem figyelmen kívül, hogy a villamosenergia adásvételi szerződés alapján a felperest nem terhelte olyan kötelezettség, hogy rendszeresen tájékoztassa az alperest az elfogyasztott villamosenergia mennyiségről. A vételezett energiamennyiségről az alperes a havonta kibocsátott számlákból és a fogyasztásmérő berendezés adataiból értesülhetett. Ezekre figyelemmel az alperes a felperes tisztességtelen piaci magatartására sem hivatkozott kellő alappal.

Az alperes az elsőfokú eljárás során a keresettel érvényesített követelés összegét annyiban vitatta, hogy „a csatolt számlák nem tartalmazzák, hogy az adott hónapban milyen mértékű túlfogyasztás alapján és milyen egységár alkalmazása mellett kerültek kiállításra...” (6. sorszám alatti beadvány 4. oldal 5. bekezdés) Az alperes tehát csak általánosságban tette vitássá a kereset összegét és egyáltalán nem adta elő, hogy mennyiben és miért helytelen a felperes által kibocsátott számlák tartalma, illetve a saját számítása szerint mennyi lenne a helyes összeg. Márpedig a Pp.139. § -a az alperes kötelezettségévé teszi - más mellett - az ellenkérelem alapjául szolgáló tények előadását is. Ezzel az egzakt adatot nem tartalmazó vitatással szemben a felperes a fellebbezési ellenkérelmében helyesen hivatkozott az alperes volt alkalmazottja, ... tanú vallomására (14. tjk. 2. oldal). Az alperesnél alkalmazott operatív karbantartási vezető vallomása szerint a feladata az alperesnél a szerződés megkötése után az volt, hogy amikor a felperestől érkeztek a számlák, ellenőrizte, hogy az árak, illetve a fogyasztási mennyiségek megfelelnek-e a valóságosnak. A tanú szerint „a fogyasztási mennyiség, amit a felperes kiszámlázott az rendben volt, abban az évben szerencsére fellendült az alperesi termelés és ezért a fogyasztás is magasabb lett”. Ebből következően az alperes a szerződés teljesítése során helyesnek tartotta a kiszámlázott villamosenergia mennyiséget, illetve a felperes által felszámított díjat. Azt csak a perben tette vitássá, ez a vitatása konkrétumot azonban nem tartalmazott. Az alperes ilyen tartalmú ellenkérelme mellett az elsőfokú bíróságot nem terhelte, hogy további bizonyítással feltárja a felperes által igényelt összeg kiszámítási módját és annak alapját.

A törvényszék a fellebbezésben kifejtettekkel szemben helyesen állapította meg a tényállást a 2016. fogyasztási évre vonatkozó, felek közötti szerződéskötési tárgyalások esetében is. Az alperes által csatolt elektronikus levelezés (5/A/2.), valamint a szerződéskötési tárgyalásokban résztvevő alkalmazottak (... , ...) tanúk vallomásaiból következően a tárgyalások során a felperes ajánlatot tett a túlfogyasztási felár egy része, 1/3-a elengedésére. Azt azonban az alperes képviselőjében eljáró ... tanú sem állította, hogy a felperes a teljes túlfogyasztás ellenértéke elengedését is kilátásba helyezte volna az újabb szerződés megkötése esetére. (14. tjk. 7. oldal 9. bekezdés) Az e-mail váltás szövegéből az is kitűnik, hogy az ilyen esetekben megszokott alku folyt a felek között, a felperes kedvezményt ígért, míg az alperes - más energiakereskedőtől származó kedvezőbb ajánlat elfogadását kilátásba helyezve - további kedvezményre tartott igényt. Ilyen peradatok mellett nem értelmezhető az az alperesi fellebbezési következtetés, hogy a felperes hozta volna

kényszerhelyzetbe az alperest, hogy más szolgáltatóval ne tudjon szerződni. Helyesen a szerződéskötést megelőző üzleti tárgyalások során a vállalkozások a tevékenységük kockázatát maguk viselik (GK 14. számú állásfoglalás). Így az alperes az észszerű kockázatot mérlegelve határozott úgy, hogy a felperesnél kedvezőbb ajánlatot adó energiakereskedővel kötik meg a szerződést, illetve a felperesnek a túlfogyasztási felárat megfizeti. (21. tjk. 3. oldal utolsó bekezdés - ... tanú vallomása) A fellebbezésben kifejtettekkel szemben tehát nem állapítható meg olyan szerződésszegű felperesi magatartás, amelynek következtében az alperes kárt szenvedett volna el.

Ezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült saját, illetve felperesi perköltséget. Ez utóbbi - ügyvédi munkadíjból álló - költséget az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2), (5)-(6) bekezdései alapján az áfával növelt 3.175.000.Ft-ban határozta meg.

G y ő r , 2018. március 21.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: